

Sosedom vnuk razdri služnostni mostiček. J. Strenčan. Pred 22 leti ste na lastne stroške zgradili preko jarka na sosedovem travniku mostiček, čez katerega pelje kolovozna pot, katero ste Vi prejšnja leta (razen zadnjih treh let) uporabljali pri vožnjah v mlin in v mesto. Travniki je bil preje del sosese. Ko se je sosese razdelila, se je sosed (kakor on trdi) dogovoril v navzočnosti priče z Vašo lastninsko prednico, da ji bo dovolil navedeno pot uporabljati le tako dolgo, dokler bo imela še neko drugo posestvo v bližini; slednje posestvo je Vaša prednica »oddala«, v sled česar smatra sosed, da Vam ne pritiče pravica uporabe poti. Prednica zanika, da bi bila kdaj sklenila omenjeni dogovor s sosedom. — Če je Vaša lastninska prednica uporabljala predmetno pot pred delitvijo skupne imovine (sosese), tedaj z delitvijo še nikakor ni izgubila pravice do nadaljnje uporabe. Možno je sicer, da se je o priliki delitve dogovorila s prejšnjim solastnikom, sedanjim mejašem, tako, kot trdi on, vendar bo pa moral mejaš to dokazati, če se boste Vi (zaupajoč navedbam prednice, da z mejašem ni sklenila tega dogovora) spustili v pravdo. Stvar svobodne ocene sodnika bo, če bo več verjel prednici ali priči mejaša in mejašu. — Za veljavnost zatrjevanega dogovora ni predpisana pisarna oblika. — Služnostna pravica vožnje ne preneha (prav: zastara) vsled triletnega neizvrševanja, marveč šele po 30 letnem neizvrševanju. — Prosite najprej sodnika, naj na kak uradni dan povabi mejaša v svrhu mirne ureditve zadeve. Morda bi se dalo urediti izvrševanje Vaše pravice po § 848 a obč. državlanskega zakona v neopornem postopku. Če bi pa mejaš vztrajal pri svojem, Vam ostane še tako zvana konfesorna tožba, s katero boste lahko zahtevali tudi vpostavitve prejšnjega stanja (mostička). Ta tožba zastara šele v 30 letih; le radi motenja posesti bi morali tožiti v 30 dneh.

Travniki in mlin. F. Č. Imate travnik ob potoku v bližini mlina. Mlinar je dvignil vodostaj brez vsake komisije in dela jez na Vašem travniku brez Vašega dovoljenja. — Mlinar ne sme brez zadevnega oblastnega dovoljenja ničesar delati na Vašem svetu. Kakih tožb radi motenja posesti ali na prepoved posegov v Vašo last Vam ne svetujemo, v kolikor je mlinar pripravljen plačati Vam primerno odškodnino. Slednje vsekakor lahko iztožite, tudi ako bi oblast mlinarju dovolila gori omenjena dela.

Posojilo iz leta 1923 in znižanje. F. A. L. Ob nakupu posestva ste si morali od denarnega zavoda izposoditi 25.000 din za desetak. Pišete, da ste kmel in zakaj Vam dolga še niso znižali. — Ako je Vaš dolg prištevali neplačane dogovorjene obresti do 20. aprila 1932 presegal ta dan znesek 25.000 din, je bila Vaša dolžnost (na katero smo v našem listu ponovno opozarjali), da se do 1. junija 1937 obrnete s prošnjo na znižbo dolga do svojega pristojnega sodišča. Ako ste

to zamudili, znižbe ne boste mogli več doseči. — Če pa dolg prištevali obresti do 20. aprila 1932 ni presegal zneska 25.000 din, lahko še vsak čas ugovarjate zaščito, če bi zahtevala upnica, naj plačate več kot do sedaj zapadli anuiteti (znižane glavnice in znižanih obresti). — Pripomnimo, da se pri določitvi, ali je znašal Vaš dolg 20. aprila 1932 več nego 25.000 din, morajo vpoštevati, odnosno prišteti eventualni drugi Vaši dolгови denarnim zavodom in zadrugam.

Sosedom uta zapira dnevno luč. I. P. v P. Kupili ste hišo, čije kuhinja pogreša dnevne luči, ker stoji na sosednem zemljišču 30 cm od meje uta. Vprašate, ali ste upravičeni zahtevati od sosedu, naj odstrani to uto. — Slednje zahtevu bi smeli postaviti le, če bi Vašemu kot gospodujočemu posloju pritikala služnostna pravica, vsled katere bi bil posestnik sosednega služnega zemljišča zavezan, opustiti vse, kar bi Vašemu posloju odvzelo luč. Poizvedite pri Vašem predniku, ali si je tako služnostno pravico izgovoril ali priposestvoval. — Isto velja glede brajde, ki raste na sosednem zemljišču za zidom in dela senco Vaši hiši.

Naprava mreže na meji. Isti. Ni predpisa, da bi morali mrežo, s katero nameravate ograditi svoje zemljišče, postaviti pol metra navznoter, marveč jo smete postaviti tik ob meji. Poizvedite pa preje, ali lastnik sosedne njive ni morda priposestvoval pravice, pri oranju stopati na Vaš svet. Slednjega mu brez predhodnega dogovora ne bi smeli onemogočiti.

Plačilo prenosne takse v primeru ponovne dražbe. Tone Č. Vaš oče je na dražbi kupil neko posestvo, ker pa je prišel s plačilom najvišjega ponudka v zamudo, je bilo posestvo ponovno prodano na dražbi. Vprašate, ali bo moral oče plačati prenosno takso, pri čemur poudarjate, da je izdajateljica pri ponovni dražbi zase prenosno takso plačala. — Prenosno takso se plačuje za vse kupoprodajne pogodbe, ne glede na to, ali se izvrše ali ne. Izjema velja le za primere, v katerih je veljavnost pogodbe zavisna od predhodne odobritve državnega ali samoupravnega oblastva, a se ta odobritev ne dobi ali če se pogodba razveljavi na podstavi prednostne pravice do odkupa. V Vašem primeru je bila pogodba sklenjena s pravomočnostjo domika. Ta domik je bil sicer z dovolitvijo ponovne dražbe razveljavljen, a to žal očeta (prvega izdajatelja) ne oprošča dolžnosti plačila prenosne takse.

Grabljenje listja, ki pada čez mejo. I. G. Lastnik travnika že dolgo let grabi listje, ki pada na travnik iz sosedovega gozda. Lastnik gozda se je sedaj postavil na stališče, da lastnik travnika listja ne sme pred sv. Jurijem pograbit, češ, da je njegova (lastnika gozda) last. — Lastnik gozda ima prav; lastnik travnika mu ne sme brniti jeseni ali spomladi pograbit listje. Ako bi lastnik gozda pri tem prizadejal kako škodo, jo mora poravnati.

Toda danes je Matjažek začudeno ostrmel. Pri studencu je stal deček v beli suknjici, ki se mu je zdel močno znan. Ah, saj to je sosedov Tinček! Tudi Tinček je ostrmel in se veselo nasmehnil. Pomežiknila sta si in si mimogrede šepnila nekaj besed. »Zvečer me čakaj!« je rekel Tinček.

Zvečer dolgo ni mogel zaspiti. Srce mu je burno bilo. Potem je zaslišal pod oknom škripanje peska. Prislunil je... V sosednji sobi je nekaj šumelo...

(Dalje prihodnjik)

Našim malčkom

Matjažek

22

Junaškega Slovenca povest v slikah

Stari Turek pa ga je napeto opazoval, potem pa ga je popadel za vrat in ga surovo pretepel. »Džaur!« je ves besen kričal in udrihal. Odslej je Matjažek molil

skrivaj, molitev pa mu je postala še ljubša in dražja.

Preteklo je mnogo dni. Nekega dne pa mu veli stari čevljar, naj gre h studencu po vodo. Matjažek je rad ubogal. Pri studencu je bilo vedno zanimivo, saj so se zbrali tamkaj dečki in deklice iz vsega mesta, se malo poigrali in pomenili.

Zakaj ni spal?

Tujec »zjutraj!«: »Tu sem pogledjte, gostilničar, koliko stenic sem vjel! Vso noč nisem zatisnil očesa.«

Gostilničar: »I, seveda ne, če stenic lovit.«

*

Potrudil se je...

»Koliko pa si star?«

»Šest let bom,« je dejal Mihec.

»Moj Bog, šest let šele, pa si že tako umazan!«

Skrivalnica

Dva turista iščeta vodo. Tretji že pije. Kje?